

Шляхи усунення суперечностей законодавства у сфері телекомунікацій з метою забезпечення вільного доступу споживачів до ресурсів мережі Інтернет

Вільний доступ споживачів до Інтернету - база розвитку інформаційного суспільства у сучасному світі

- Закон України « Про телекомунікації » визначає основні принципи діяльності у сфері телекомунікацій:
  - 1) Гарантування **доступу споживачів до загальнодоступних телекомунікаційних послуг**, які необхідні їм для задоволення власних потреб, участі в політичному, економічному та громадському житті;
  - 2) Взаємодія та взаємозв'язаність телекомунікаційних мереж для забезпечення **можливості зв'язку між споживачами всіх мереж**;
- ООН включила **доступ до міжнародної системи Інтернет** в список **базових прав людини** (Спеціальна доповідь ООН 16.05.2011 та Резолюція ООН 03.06.2011)
- Доручення Президента України від 21.03.2012 р. визначає завдання для органів виконавчої влади «Щодо запровадження новітніх технологій у сфері телекомунікацій, які відповідають міжнародним стандартам, **забезпечення права вільного доступу громадян до мережі Інтернет**»

Сучасне стан – нерівність у регулюванні.

- Однак, останнім часом , реалізація та закріплення прав встановленім обов'язків по створенню сприятливих умов для **ведення цього бізнесу** , не нашло жодного відображення у законодавчих та нормативних змінах та ініціативах.
- Наприклад, затверджені постановою Кабінету Міністрів України 11 квітня 2012 року «Правила надання телекомпослуг» встановлюють :
  - 1) нові обов'язки та вимоги для операторів та провайдерів телекомунікацій щодо якості послуг та гарантій прав споживачів;
  - 2) Однак –не містять жодного обов'язку для державних органів та органів місцевого самоврядування щодо усунення перешкод у діяльності операторів та провайдерів телекомпослуг;

При цьому - не існує навіть проекту документа, якій б встановлював єдину державну методику розрахунку плати за використання інфраструктури при надання телекомпослуг, яку намагаються стягувати з провайдерів та операторів, зокрема послуг з доступу до Інтернет, але НКРЗІ розроблений проект Правил діяльності з надання телекомпослуг (доступу до Інтернет) у якому встановляться вимоги з боку регулятора до провайдерів

Сучасне становище – суперечності зростають.

- Таким чином:
  1. Забезпечення вільного **доступу споживачів до Інтернет** є відповідальністю бізнесу – Інтернет-провайдерів та операторів телекомунікацій, регуляторний тиск та вимоги до цих суб'єктів зростають, у тому числі – у нових нормативних документах;
  2. Але усунення перешкод для **ведення цього бізнесу , забезпечення рівних умов та безперешкодного доступу до споживачів** – не стало нормою та обов'язком для державних органів та органів місцевого самоврядування, таким чином тиск на суб'єктів посилюється і за рахунок безкарних та нерегульованих дій з боку окремих посадових осіб чи органів влади (здебільше – місцевого самоврядування)
- Така «однобокість» у підходах регулювання останнім часом призводить не просто до залишення без виконання принципів, що задекларовані у законах , а до кроків які унеможливають , або суттєво перешкоджають діяльності з забезпечення доступу до Інтернету.

Приклад 1: рішення органів місцевого самоврядування-перешкоди для будівництва та експлуатації БРМ.

Нормативні вимоги	Проблеми
ЗУ «Про телекомунікації» зобов'язує органи місцевого самоврядування створювати сприятливі умови для функціонування і розвитку телекомунікаційних мереж (ст.27)	Немає механізмів виконання цієї вимоги
Рішення Конституційного суду України від 02.03.2004 №4-рп/2004 про права співвласників на допоміжні приміщення багатоквартирних будинків визначає необхідність згоди співвласників допоміжних приміщень на вчинення дій стосовно допоміжних приміщень	Місцева влада де-факто розпоряджається такими приміщеннями
Рекомендації АМКУ №20-рк від 26.10.2011 «Про запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції»: переглянути ряд позицій Рішення Київради від 14.07.2011 р. «Про впорядкування діяльності суб'єктів господарювання...»	Київрада ігнорує рекомендації АМКУ та дає негативний приклад органам влади на місцях

Наслідки існування суперечностей , наведених у прикладі:

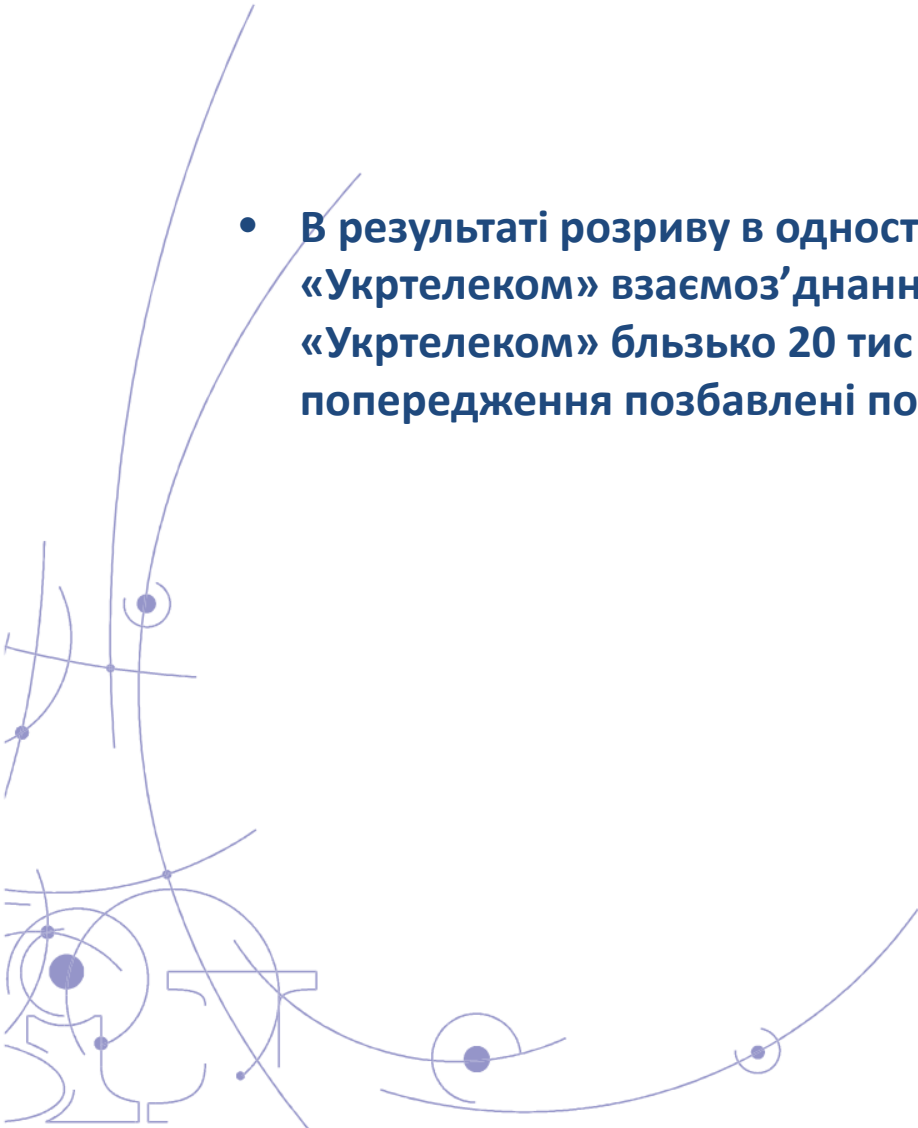
- Наділення монопольними повноваженнями визначених поза конкурсом та тендерними процедурами комунальних підприємств;
- Незаконний тиск на суб'єктів господарювання з боку місцевих влад з метою переукладання договорів;
- Незаконне відключення мереж та припинення доступу споживачів до Інтернету;
- Виведення коштів з галузі телекомунікацій та інші потреби;
- Формування бази для корупції у вигляді створення сумнівних фондів з платежів за розміщення телекомунікаційних мереж;
- Встановлення тарифів за розміщення телекомунікаційних мереж у спорудах комунальної власності без їх економічного обґрунтування та за відсутності державної методики визначення таких тарифів

Приклад 2: Суперечності щодо гарантованості взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

Нормативні вимоги	Проблема
<p>ЗУ «Про телекомунікації» передбачає захист споживачів при припинення діяльності операторів шляхом завчасного їх попередження (ст.35)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Підзаконні акти створюють умови для невиконання вимоги про попередження • Ліцензійні умови суперечать Правилам взаємоз'єднання в частині дозволу в односторонньому порядку розривати взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора
<p>Ліцензійні умови здійснення діяльності у сфері телекомунікацій з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку ... (Рішення НКРЗ від 10.12.2009) забороняють ліцензіату в односторонньому порядку розривати взаємоз'єднання з телекомунікаційною мережею іншого оператора (п. 3.28)</p>	
<p>Правила взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування (Рішення НКРЗ від 08.12.2005 № 155 з послідовними змінами) передбачають можливість розриву взаємоз'єднання в односторонньому порядку (п.3.3.3)</p>	

Приклад наслідків суперечностей щодо взаємоз'єднання телеком. мереж

- В результаті розриву в односторонньому порядку з боку ПАТ «Укртелеком» взаємоз'єднання мереж ТОВ ВК «Кримтел» та ПАТ «Укртелеком» близько 20 тис абонентів ТОВ ВК «Кримтел» без попередження позбавлені повноцінної телекомунікаційної послуги

Пропозиції ІнаУ

- ІнаУ пропонує відновити баланс у регуляторній політиці:

А) Одночасно з посиленням регуляторного тиску на суб'єктів господарювання - провайдерів телекомунікаційних послуг, відповідно - посилювати регулювання діяльності органів влади ті місцевого самоврядування, та підвищувати відповідальність посадових осіб цих органів у разі порушення нормативної бази або перевищення службових повноважень.

Б) До тих пір поки у діючому законодавстві не усунуті суперечності та чітко не врегулювала діяльність органів влади та місцевого самоврядування (у галузі сприянню поширення доступу до Інтернету та впливу провайдерів телекомунікацій) пропонується – зменшити регуляторний тиск: відмінити та не приймати нових регуляторних актів, які створюють перешкоди або ускладнюють діяльність провайдерів телекомунікацій, зокрема послуг доступу до Інтернет.

Пропозиції ІнаУ щодо врегулювання ситуації з доступом до БРМ

- Притягнення до відповідальності посадових осіб місцевих органів виконавчої влади що припускають відключення або демонтуювання мереж без рішення суду що набрало законної сили. Відключення телекомунікаційних мереж має відбуватися лише за рішенням суду.
- Якнайшвидше виконання Доручення Президента щодо встановлення єдиних тарифів за розміщення телекомунікаційних мереж у спорудах комунальної власності на базі єдиної економічно обґрунтованої державної методики визначення таких тарифів. Затвердження на державному рівні єдиної методики розрахунку плати за використання інфраструктури при розміщенні БРМ та інших елементів телеком мереж.
- Відміна всіх рішень органів місцевого самоврядування щодо телекомунікаційних мереж, прийнятих без погодження з органами АМКУ щодо передачі повноважень збирати оплату з операторів та провайдерів підприємствам на безальтернативній основі.

Пропозиції ІНАУ щодо галузевих регуляторних дій

- Накласти мораторій на набрання чинності наступних нових регуляторних документів:
  - «Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій (діяльність з надання послуг доступу до Інтернет)»
  - «Порядок здійснення державного нагляду за ринком телекомунікацій».
  - «Положення про вимірювання параметрів телекомунікаційних мереж з метою здійснення державного нагляду у сфері телекомунікацій»
- Мораторій має діяти до часу коли будуть внесені зміни у Закон України «Про телекомунікації», та Закон України «про місцеве самоврядування», яки б забороняли будь які дії місцевих органів та посадових осіб яке створює перешкоди для діяльності з надання доступу до Інтернету.
- Внесення змін до Рішень НКРЗІ, які б унеможливлювали розривання взаємоз'єднання в односторонньому порядку, без рішення НКРЗІ, та забезпечували вимогу закону щодо захисту прав споживачів

Пропозиції ІнаУ щодо врегулювання ситуації з доступом до БРМ

- Притягнення до відповідальності посадових осіб місцевих органів виконавчої влади що припускають відключення або демонтуювання мереж без рішення суду що набрало законної сили. Відключення телекомунікаційних мереж має відбуватися лише за рішенням суду.
- Якнайшвидше виконання Доручення Президента щодо встановлення єдиних тарифів за розміщення телекомунікаційних мереж у спорудах комунальної власності на базі єдиної економічно обґрунтованої державної методики визначення таких тарифів. Затвердження на державному рівні єдиної методики розрахунку плати за використання інфраструктури при розміщенні БРМ та інших елементів телеком мереж.
- Відміна всіх рішень органів місцевого самоврядування щодо телекомунікаційних мереж, прийнятих без погодження з органами АМКУ щодо передачі повноважень збирати оплату з операторів та провайдерів підприємствам на безальтернативній основі.

- **ДЯКУЮ ЗА ВАШУ УВАГУ,**
- **ГОТОВИЙ ВІДПОВІСТИ НА ВАШИ ПИТАННЯ**

